

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1338/2525

สหภาพแรงงานพนักงานการทำเรือแห่งประเทศไทย โจทก์ การทำเรือแห่งประเทศไทย กับพวกจำเลย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 94, พ.ร.บ.การทำเรือแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2494 มาตรา 20

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์จำเลยทำข้อตกลงกันเป็นหนังสือมีความหมายว่า จำเลยตกลงเพิ่มค่าจ้างเงินเดือนให้พนักงานคนละ 2 ขั้นผู้แทนของจำเลยจะนำข้อตกลงเสนอต่อคณะกรรมการของจำเลยต่อไป ดังนี้ การที่จำเลยนำสืบว่า ข้อตกลงมีเงื่อนไขว่าจำเลยจะปฏิบัติตามเมื่อได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการแล้ว จึงมิใช่การแปลความหมายของข้อความในหนังสือข้อตกลง แต่เป็นการอ้างว่ายังมีข้อความอื่นเพิ่มเติมข้อความในหนังสือนั้นอยู่อีก ต้องห้ามมิให้นำสืบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 94 จำเลยเป็นรัฐวิสาหกิจและโจทก์เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจที่ต้องอยู่ภายใต้บังคับของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อคณะรัฐมนตรีได้มีมติห้ามมิให้รัฐวิสาหกิจใดปรับปรุงอัตราค่าจ้าง เงินเดือน เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเป็นกรณีพิเศษ การที่โจทก์จำเลยตกลงกันปรับปรุงอัตราค่าจ้างและเงินเดือน โดยไม่ได้กำหนดให้ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อน จึงเป็นการฝ่าฝืนมติของคณะรัฐมนตรี ไม่มีผลบังคับ และแม้ความตกลงดังกล่าวได้ดำเนินการตามขั้นตอนมาโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ฯ ก็ไม่เป็นเหตุให้กลับกลายเป็นข้อตกลงที่ใช้บังคับกันได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์ยื่นข้อเรียกร้องต่อจำเลยขอให้เพิ่มเงินเดือนให้พนักงานทุกคนคนละสองขั้นเป็นบำเหน็จพิเศษ ผู้แทนโจทก์กับผู้แทนจำเลยได้เจรจากันผลที่สุดตกลงกันได้เมื่อวันที่ 9 และ 19 มิถุนายน 2524 โดยจำเลยตกลงเพิ่มเงินเดือนให้ตามที่โจทก์เรียกร้อง และนำข้อตกลงดังกล่าวไปจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ฯ แล้วต่อมาจำเลยไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง ขอให้ศาลบังคับจำเลยให้ปฏิบัติตามข้อตกลงโดยเพิ่มเงินเดือนให้พนักงานทุกคนคนละสองขั้น ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2524 เป็นต้นไปจำเลยให้การว่า ข้อตกลงระหว่างโจทก์จำเลยมีเงื่อนไขว่าจำเลยจะเพิ่มเงินเดือนให้พนักงานคนละสองขั้นเมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว แต่เงื่อนไขดังกล่าวยังไม่สำเร็จ โดยจำเลยยังมิได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีจึงเพิ่มเงินเดือนให้ไม่ได้ ขอให้ศาลยกฟ้องศาลแรงงานกลางวินิจฉัยว่า จำเลยตกลงเพิ่มเงินเดือนให้พนักงานโดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อน การที่จำเลยมิได้ปฏิบัติตามข้อตกลงเพราะเงื่อนไขยังไม่สำเร็จ ไม่เป็นการผิดข้อตกลงพิพากษายกฟ้องผู้พิพากษาสมทบคนหนึ่งทำความเห็นแย้งโจทก์อุทธรณ์ต่อศาลฎีกาศาลฎีกาแผนกคดีแรงงานวินิจฉัยว่า ได้ความว่าเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2523 คณะรัฐมนตรีได้มีมติห้ามมิให้รัฐวิสาหกิจใดปรับปรุงอัตราค่าจ้างเงินเดือน ของพนักงานรัฐวิสาหกิจเป็นอันขาด จนกว่าคณะรัฐมนตรีจะได้ปรับปรุงโครงสร้างค่าจ้าง เงินเดือนของรัฐวิสาหกิจแล้ว หรือได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเป็นกรณีพิเศษ วันที่ 30 มีนาคม 2524 สหภาพแรงงานพนักงานการทำเรือแห่งประเทศไทยได้ยื่นข้อเรียกร้องขอเปลี่ยนแปลงสภาพการจ้างต่อผู้อำนวยการการทำเรือแห่งประเทศไทย ข้อเรียกร้องข้อหนึ่งมีความว่า ให้เพิ่มเงินเดือนพนักงานคนละ 2 ขั้น ผู้อำนวยการการทำเรือแห่งประเทศไทยได้แต่งตั้งผู้แทนเจรจากับโจทก์ ได้เจรจากันหลายครั้ง

ครั้นวันที่ 9 มิถุนายน 2524 ได้บันทึกข้อตกลงกันว่าฝ่ายบริหารเห็นด้วยในหลักการให้มีการเพิ่มเงินเดือนให้พนักงานคนละ 2 ชั้นเป็นบำเหน็จพิเศษ และให้ตั้งคณะกรรมการสองฝ่ายพิจารณาหาทางต่อไป ถ้าอยู่ในอำนาจของฝ่ายบริหารก็พิจารณาให้ได้เลย แต่ถ้าไม่อยู่ในอำนาจของฝ่ายบริหาร ฝ่ายบริหารจะเสนอตามขั้นตอนต่อไปวันที่ 19 มิถุนายน 2524 ทั้งสองฝ่ายได้ทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันไว้ว่าฝ่ายบริหารตกลงให้บำเหน็จพิเศษแก่พนักงานคนละ 2 ชั้น และจะได้เสนอคณะกรรมการการทำเรือแห่งประเทศไทยต่อไป จำเลยได้นำข้อตกลงดังกล่าวไปจดทะเบียนต่ออธิบดีกรมแรงงานไว้แล้ว วันที่ 5 สิงหาคม 2524 คณะกรรมการการทำเรือได้ประชุมพิจารณาข้อเรียกร้องของโจทก์และข้อตกลงที่ทำกันไว้แล้วมีมติว่า เห็นสมควรให้มีการปรับปรุงเงินได้ และให้ส่งกระทรวงคมนาคมเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป ต่อมากระทรวงคมนาคมแจ้งว่าเรื่องเพิ่มเงินเดือนและค่าจ้างของพนักงานลูกจ้างรัฐวิสาหกิจกำลังอยู่ในระหว่างคณะกรรมการนโยบายค่าตอบแทนรัฐวิสาหกิจพิจารณาอยู่แล้วให้รอผลการพิจารณาของรัฐบาลก่อนข้อตกลงดังกล่าวมีความหมายว่า จำเลยตกลงให้บำเหน็จพิเศษแก่พนักงานของจำเลยโดยเพิ่มค่าจ้างเงินเดือนให้คนละสองชั้น ผู้แทนของจำเลยจะนำข้อตกลงเสนอต่อคณะกรรมการของจำเลยต่อไป การที่จำเลยนำสืบว่าข้อตกลงมีเงื่อนไขว่าจำเลยจะปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว มิใช่การแปลความหมายของข้อความใดในหนังสือข้อตกลง แต่เป็นการอ้างว่ายังมีข้อความอื่นเพิ่มเติมข้อความในหนังสือนั้นอยู่อีก การนำสืบเช่นนี้ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 94 ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าข้อตกลงดังกล่าวหาใช่เงื่อนไขไม่อย่างไรก็ดีความตกลงของจำเลยที่ตกลงให้บำเหน็จพิเศษแก่พนักงานคนละ 2 ชั้นนั้นเป็นการให้แก่พนักงานทุกคนโดยไม่คำนึงถึงความดีความชอบ ไม่มีลักษณะเป็นการให้บำเหน็จอันจะอยู่ในอำนาจของฝ่ายบริหารของจำเลย แต่เป็นการปรับปรุงอัตราค่าจ้างหรือเงินเดือนตามความหมายของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2523 ซึ่งห้ามมิให้รัฐวิสาหกิจใดกระทำการดังกล่าวเว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเป็นกรณีพิเศษดังกล่าว จำเลยเป็นรัฐวิสาหกิจมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามมติของคณะรัฐมนตรีดังจะเห็นได้ตามพระราชบัญญัติการทำเรือแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2494 มาตรา 20 แก้ไขเพิ่มเติมฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2502 มาตรา 3 ซึ่งบัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจหน้าที่ยับยั้งการกระทำใด ๆ ของจำเลยซึ่งขัดต่อมติของคณะรัฐมนตรีได้ เป็นต้น ส่วนพนักงานของการทำเรือแห่งประเทศไทยก็เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจที่ต้องอยู่ภายใต้บังคับของมติคณะรัฐมนตรีเช่นเดียวกัน การที่โจทก์จำเลยตกลงกันปรับปรุงอัตราค่าจ้างและเงินเดือนโดยไม่ได้นำมาพิจารณาให้ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อนเป็นการฝ่าฝืนมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องการเงินของรัฐวิสาหกิจอันเป็นประโยชน์ของแผ่นดิน จึงไม่มีผลบังคับ แม้การที่ความตกลงดังกล่าวได้ดำเนินการตามขั้นตอนมาโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์พ.ศ. 2518 ก็ไม่เป็นเหตุให้กลับกลายเป็นข้อตกลงที่ใช้บังคับกันได้ โจทก์จึงจะนำข้อตกลงนี้มาฟ้องบังคับให้จำเลยปฏิบัติตามมิได้พิพากษายืน

องค์คณะ

สมบูรณ์ บุญสินนท์ · ขจร หะวานนท์ · สุรัช รัตนอุดม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1338/2525>